

Kao da nismo imali dovoljno povijesnih iskustava sa svrgavanjem demokracije, Naomi Klein, popularna kanadska publicistkinja, u svojem članku „All of them must go“ (od 5. veljače 2009) likuje zbog povika argentinske raje: *Que se vayan todos!* (Svi odite bestraga!). Argentinci su, piše Kleinova oduševljeno, „izbacili niz od četiri predsjednika u manje od tri tjedna. Ono što argentinsku pobunu iz 2001-2. čini tako jedinstvenom jest činjenica da ona nije bila usmjerena na neku posebnu političku stranku već na korupciju općenito. Cilj pobune je bio dominantni ekonomski model – to je bio *prvi nacionalni revolt* protiv suvremenog dereguliranog kapitalizma.“ Te nastavlja: „Trebalo je malo vremena, od Islanda do Latvije, od Južne Koreje do Grčke, ostatak svijeta konačno je imao svoj trenutak *iQue se vayan todos!*“

Korupciju općenito? Kakva je to korupcija općenito? (Trebalo bi pitati nekog stručnjaka za korupciju.)

Mislim... neka Argentinci viču što hoće, što se to mene tiče. Navodno da se žale na Monetarni fond koji im određuje što trebaju raditi da dobiju nove kredite. Ih, ta nemojte kas'ti? Oni bi novce, a onda nek' se kreditori maknu i da ih nikada više ne vide! Kao da je Monetarni fond odlučivao umjesto Argentinaca kada su obožavali bračni par Peron, i još cijelu paletu svojih genijalnih tirana, narodnih vođa, koji su *mislili* na narod. Ali Kleinova očito ne misli na taj defile genijalnih tirana koji su spomenutu zemlju odveli u propast, i to mnogo prije „dereguliranog kapitalizma“, nego na kapitalizam (valjda isto - „općenito“), koji sada tom narodu ne želi uručiti bespovratne i bezuvjetne kredite.

Nedavno sam sličnu izjavu čuo i od svojih kolega profesora s Filozofskog fakulteta, a odnosila se na našu vlast. Neka dakle Argentinci rade što hoće, ali što misle moji kolege na Fakultetu (i šire), to me se itekako tiče! Jer jednoga dana, ako im (ne d'o bog!) uspije naum da sve *njih* pošalju bestraga (a da ironija bude veća – kolega o kojem pričam pripadao je „njima“, i to ne u doba komunizma!), što onda? Onda će odjednom, po svemu sudeći, poteći med i mlijeko, onda će svakome sve priteći prema zaslugama, a svakome će se dijeliti prema potrebama. Sjajna ideja! Ustvari, pitam se kako ona još nikome nije pala na pamet?

Pa, treba podosta društvenog zaborava, i još mnogo više ignorancije da se zaboravi kako smo u ne tako davnoj povijesti imali brojne primjere nacionalnih revolta protiv dereguliranog kapitalizma (od kojih su ovi argentinski – grčki, latvijski – i koji još ono? toliko efemerni da za njih jedva da sam ni čuo), primjere velikih, narodnih revolucija sa snažnim vođama (poput Lenjina, Staljina, Hitlera, Maoa, Pol Pota, Castra, Franca, Perona – da spomenem samo neke poznatije), koji su znali što narodu treba. Svima je njima bilo zajednički prezir prema kapitalizmu i novcu, toj babilonskoj bestidnici. Neki su ukidali novac, a mnogo su ga češće doštampavali. Svima je njima također bio zajednički prezir prema „predstavničkoj demokraciji“, tim odvratnim korumpiranim poslanicima koji odlučuju o narodnoj sudbini. Mnogo je bolje *i poštenije* vratiti se na trampu, i imati izravni dodir s narodnim masama i njihovim legitimnim zahtjevima. Zapravo, kada bolje razmislimo, imamo i *suvremene* modele kako to izgleda kada se ukinu institucije predstavničke demokracije i kada vlast preuzme „izravna, neposredna demokracija“ – posvuda u Africi. (Studentima preporuka za projekciju na FF: Posljednji škotski kralj)

I ako je suditi po stanju demokratske svijesti u svijetu i kod nas („jedan svijet, jedna borba“, kaže naš vrli komparatist), ne bih se začudio da se taj afrički eksperiment još jednom proba. Jer mudre glave, veliki pametni meštri, suvremeni popularni ideolozi, poput Naomi Klein, očito imaju ideju kako transformirati demokratske institucije u one *istinski demokratske*. Taj će pokret poništiti sve dotadašnje nepravde i ostvariti konačnu pravdu jednom zasnogda.